

INFORMACIJOS BIURAS
OPUS DEI

INFORMACINIAI DUOMENYS

APIE OPUS DEI PRELATŪRĄ

2020

Informaciniai duomenys apie Opus Dei prelatūrą – tai Opus Dei informacijos biuro leidinys, skirtas komunikacijos profesionalams.

Čia glaustai ir schematiškai apibūdinama šios Katalikų Bažnyčios prelatūros prigimtis, istorija bei organizacija.

Platesnę informaciją galima rasti šiuose interneto puslapiuose:

www.opusdei.org

Tai oficialus Opus Dei interneto puslapis su naujausia informacija, skelbiama 34 kalbų, taip pat ir lietuvių.

www.josemariaescriva.info

Pateikia Opus Dei steigėjo biografinius duomenis, vaizdo medžiagą ir nuotraukas, taip pat kitą informaciją, straipsnius apie jo mokymą bei įkvėptas iniciatyvas.

www.romana.org

Romana yra oficialus Opus Dei prelatūros biuletenis. Leidžiamas kas pusmetį italų, anglų ir ispanų kalbomis. Elektroninė versija pristato biuletenio turinį ir suteikia galimybę užsiprenumeruoti popierinį leidinį.

www.escrivaobras.org

Rasite visus išleistus šv. Josemaríos Escrivos de Balaguer darbus. Tinklalapis leidžia lankytojams atidaryti asmeninį aplanką ir ten saugoti norimus tekstus.

INFORMACIJOS BIURAS

OPUS DEI

1. BENDRAS OPUS DEI APIBŪDINIMAS	5
1.1. Savitumas ir misija	5
1.2. Žinia.....	5
1.3. Istorijos santrauka.....	8
1.4. Steigėjas, šv. Josemaría Escrivá de Balaguer.....	10
1.5. Šv. Josemaríos įpėdiniai Opus Dei priešakyje.....	11
1.5.1. Palaimintasis Álvaras del Portillo (1975-1994)	11
1.5.2. Mons. Javieras Echevarría (1995-2016).....	12
1.6. Mons. Fernandas Ocáriz, Opus Dei prelatas.....	13
2. PRELATŪROS TIKINTIEJI	14
2.1. Pasauliečiai ir kunigai	14
2.2. Inkorporacija į prelatūrą.....	15
2.3. Ugdomosi priemonės	16
2.4. Profesinė ir viešoji veikla.....	16
3. ŠVENTOJO KRYŽIAUS KUNIGŲ DRAUGIJA.....	17
4. RĖMĖJAI.....	18
5. APAŠTALINĖS INICIATYVOS.....	19
5.1. Kolektyvinės iniciatyvos	19
5.2. Santykis su Opus Dei.....	19
5.3. Kai kurios iniciatyvos pasaulyje.....	20
5.4. Kai kurios iniciatyvos Lietuvoje.....	21

6. ORGANIZACIJA.....	22
6.1. Asmeninės prelatūros	22
6.2. Opus Dei prelatūra.....	23
6.3. Struktūra	23
6.4. Santykiai su vyskupijomis	24
6.5. Ekonominiai aspektai	25
7. ŠIEK TIEK SKAIČIŲ.....	26
7.1. Žmonės.....	26
7.2. Opus Dei veiklos pradžia skirtingose šalyse.....	27
8. BIBLIOGRAFIJA.....	28
8.1. Šventojo Josemaríos raštai.....	28
8.2. Kai kurios publikacijos apie steigėją.....	29
8.3. Kai kurios studijos apie Opus Dei.....	29

1. BENDRAS OPUS DEI APIBŪDINIMAS

1.1. Savitumas ir misija

Opus Dei yra Katalikų Bažnyčios sielovados institucija, kurią šventasis Josemaría Escrivá de Balaguer įsteigė 1928 m. spalio 2 d. Madride. 1983 m. šv. Jonas Paulius II suteikė Opus Dei asmeninės prelatūros statusą. Visas pavadinimas – Šventojo Kryžiaus ir Opus Dei prelatūra, nors ji taip pat vadinama Opus Dei prelatūra arba tiesiog lotynišku žodžių junginiu Opus Dei, kuris reiškia „Dievo darbas“.

Opus Dei tikslas – prisidėti prie Bažnyčios evangelizacinės misijos, skatinant visus krikščionis gyventi tikėjimą atitinkantį gyvenimą įprastomis aplinkybėmis, o ypač pašventinant savo profesinį darbą.

Pašventinti darbą reiškia jį atlikti Jėzaus Kristaus dvasia: stengtis savo užduotis atlikti kuo tobuliau tam, kad suteiktume Dievui garbę ir tarnautume kitiems. Gerai atliktas darbas tampa susitikimo su Dievu vieta ir asmeninio tobulėjimo bei brendimo erdve.

Pagrindinė Opus Dei veikla yra teikti dvasinį ugdymą ir ganytojišką paramą savo nariams, kad kiekvienas savo vietoje Bažnyčioje ir pasaulyje asmeniškai vykdytų įvairiapusį apaštalavimą bei skatintų aplink save visuotinio pašaukimo į šventumą idealą. Opus Dei tikintieji siekia bendradarbiauti visose srityse krikščioniškai spręsdami visuomenės problemas ir liudydami savo tikėjimą.

Taip pat ir kitiems asmenims, kurie to nori, ne tik savo nariams, Opus Dei siūlo udgymą bei dvasinę pagalbą.

1.2. Žinia

Nuo pat įsteigimo 1928 m., Opus Dei skleidžia žinią, kad visi pakrikštytieji yra pašaukti į krikščionišką tobulumą – į šventumą¹ – atlikdami savo darbą ir asmenines pareigas. „Opus Dei dvasia [...] skatina kiekvieną atlikti užduotis ir pareigas, kurios jam priklauso pagal padėtį bei misiją Bažnyčioje ir pilietinėje visuomenėje, su didžiausiu įmanomu tobulumu.“²

Šios žinios sklaida sutampa su vienu iš Vatikano II Susirinkimo siekių: priminti, kad „visi Kristaus tikintieji, kad ir kokia būtų jų užimama vieta ar luomas, šaukiami siekti krikščioniškojo gyvenimo pilnatvės ir meilės tobulybės“³ ir tai daryti „imdami visi įvairiausių [pasaulio] pareigų ir darbų, supami įprastų šeimos ir visuomenės gyvenimo sąlygų [...]. Dievas juos ten šaukia, idant

¹ Žr. Mt 5,48; 1 Ts 4,3; Ef 1,4.

² Pokalbiai su monsinjoru Escrivá de Balaguer, nr. 16.

³ Dogminė konstitucija *Lumen Gentium*, nr. 40.

[...] jie lyg koks raugas prisidėtų prie pasaulio pašventinimo tarsi iš vidaus ir, šitaip spinduliuodami pirmiausia savo gyvenimo liudijimu, tikėjimu, viltimi ir meile, kitiems atskleistų Kristų.⁴

Svarbiausi Opus Dei žinios bruožai:

► Dievo vaikai

Opus Dei dvasios pagrindas yra pamatinis evangelinis principas: per Krikštą krikščionys yra Dievo vaikai. Todėl šv. Josemaría teigė, kad „dieviškoji įsūnystė yra Opus Dei dvasios pamatas“⁵. Todėl ugdymas, kurį teikia prelatūra, puoselėja pasitikėjimą Dievo apvaizda, paprastumą bendraujant su Dievu, gilų asmeninio orumo ir broliškumo tarp žmonių jausmą bei tikrą krikščionišką meilę pasauliui, kuri įkvėpia ramybę ir optimizmą, džiugiai leidžiant veikti Šventajai Dvasiai.

► Krikščioniškoji kasdienybės prasmė

Visi yra pakviesti ieškoti krikščioniško gyvenimo pilnatvės, tai yra, susitapatinimo su Jėzumi Kristumi per savo gyvenimo aplinkybes ir įprastą veiklą. Krikščioniui nėra nesvarbių dorybių: tikėjimas, viltis ir meilė remiasi žmogiškosiomis dorybėmis – dosnumu, darbštumu, teisingumu, lojalumu, džiaugsmu, nuoširdumu ir t. t. Praktikuodama dorybes, siela susitapatina su Jėzumi Kristumi.

Kita pašvenčiamosios kasdienio gyvenimo vertės pasekmė yra transcendentiškas mažų dalykų, kurių kupinas eilinio krikščionio gyvenimas. „Didelis šventumas slypi mažų kiekvienos akimirkos pareigų vykdyme“⁶. Pavyzdžiui, smulkūs patarnavimai, geros manieros, pagarba kitiems, tvarkingumas, punctualumas ir pan., praktikuojami iš meilės Dievui, tampa labai svarbūs krikščioniškam gyvenimui.

► Pašventinti darbą, pašventinti darbu, šventėti darbe

„Opus Dei būdingo dvasingumo ašis yra kasdienio darbo pašventinimas“⁷ šeimos, profesinėje ir visuomeninėje aplinkoje. Darbas pašventinamas, kai vykdomas su meile Dievui, kas suponuoja pastangas jį atlikti kiek įmanoma kokybiškiau, tai yra kompetentingai, sąžiningai ir su troškimu tarnauti kitiems. Kas šitaip dirba, tobulėja pats ir padeda tobulėti artimui. Bet koks sąžiningas darbas, nuo paties svarbiausio iki paties kukliausio, gali būti pašventintas. Puoselėdami šią dvasią, Opus Dei tikintieji siekia iš vidaus prisidėti prie visuomenės statymo ir plėtos.

► Artimo meilė ir apaštalavimas

Žmonės iš Opus Dei stengiasi liudyti savo tikėjimą kasdieniauose užsiėmimuose ir santykiuose su kitais. Jų apaštalavimas skirtas visiems, nieko neišskiriant, yra Kristaus pašaukimo gyventi meile Dievui ir artimui pasekmė. Dėl šios priežasties jų apaštalavimas neatskiriamas nuo troškimo prisidėti prie materialinių poreikių ir socialinių problemų sprendimo savo aplinkoje.

⁴ Dogminė konstitucija *Lumen Gentium*, nr. 31.

⁵ *Kristus eina pro šalį*, nr. 64.

⁶ *Kelias*, nr. 817.

⁷ *Pokalbiai su monsinjoru Escrivą de Balaguer*, nr. 34.

► **Maldos gyvenimas ir pasiaukojimas**

Palaikyti ryšį su Dievu ir nugalėti save yra du dalykai, be kurių neįmanoma apsieiti siekiant šventumo kasdieniame gyvenime. Todėl Opus Dei tikintieji praktikuoja kai kurias konkrečias bendravimo su Dievu formas: mąstymo maldą, kasdienį dalyvavimą Šventosiose Mišiose, jeigu įmanoma - kasdien, sakramentinę išpažintį, Evangelijos skaitymą ir apmąstymą, pamaldumą Mergelei Marijai ir pan. Kitas, ne mažiau svarbus, elementas yra pasiaukojimas ir atgaila: atsisakoma, pvz., mažų patogumų, stengiamasi apriboti asmeninį vartojimą, siekiama ugdytis dosnumą ir t. t. Ypač puoselėjami tie apsimarinimai, kurie padeda atlikti savo pareigas ir padaro gyvenimą malonesnį kitiems.

► **Meilė laisvei**

Asmeninė laisvė yra Dievo dovana, „nuostabi žmogiškoji dovana“⁸, neatskiriama nuo atsakomybės, taip pat asmeninės, ir pagarbos kitų laisvei ir įsitikinimams. Todėl Opus Dei puoselėja pagarbą teisėtai nuomonių įvairovei, egzistuojančiai tarp pačių katalikų: „Pliuralizmas yra norimas ir mylimas, ne tiesiog toleruojamas, ir niekada neribojamas“⁹. Tikintieji, savo ruožtu, su asmenine laisve ir atsakomybe priima sprendimus profesinėje, šeimyninėje, politinėje, ekonominėje, kultūrinėje ir t. t. veikloje, neįtraukdami Bažnyčios ar Opus Dei į savo pasirinkimus.

► **Gyvenimo vienovė**

Draugystė su Dievu, kasdieniai darbo, šeimos ir visuomeninio gyvenimo užsiėmimai, asmeninio apaštalavimo pastangos ir t. t. susijungia ir persipina gyvenimo vienovėje. Šitaip pasiekama gili darna tarp skirtingų veiklų, troškimų ir siekių. Ši vidinė vienybė padeda išvengti to, kad atsirastų „dvigubas gyvenimas: iš vienos pusės vidinis gyvenimas, ryšio su Dievu gyvenimas; o kita vertus, skirtingas ir atskiras šeimos, profesinis ir visuomeninis gyvenimas (...). Yra tik vienas gyvenimas, sudarytas iš kūno ir dvasios, ir tai yra gyvenimas, kuris turi būti – siela ir kūnu – šventas ir pilnas Dievo“¹⁰.

► **Šeimos aplinka**

Opus Dei dvasiai būdingas bruožas yra krikščioniškos šeimos aplinka. Šis šeimyninis tonas būdingas prelatūros organizuojamiems užsiėmimams. Šeimyniškumas atsiskleidžia ir Opus Dei centruose, paprastai ir su pasitikėjimu bendraujant su kitais, laikantis nusistatymo tarnauti ir būti supratingiems kasdieniame gyvenime.

► **Santuoka kaip krikščioniškasis pašaukimas**

Daugumai krikščionių santuoka ir šeima yra kasdienė realybė, kurią dera pašventinti. „Santuoka nėra krikščioniui tik paprasta visuomeninė institucija, nei, juo labiau, vaistas žmogiškosioms siplnybėms: tai tikras antgamtinis pašaukimas. (...) Sutuoktiniai yra pašaukti pašventinti savo santuoką ir joje šventėti patys“¹¹.

⁸ *Kristus eino pro šalį*, nr. 184; plg. *Dievo bičiuliai*, nr. 23.

⁹ *Pokalbiai su monsinjoru Escriva de Balaguer*, nr. 67.

¹⁰ *Pokalbiai su monsinjoru Escriva de Balaguer*, nr. 114.

¹¹ *Kristus eina pro šalį*, nr. 23.

1.3. Istorijos santrauka

- 1928** *Spalio 2 d.* Rekolekcijose Madride, šv. Josemaría Escrivá de Balaguer įsteigia Opus Dei.
- 1930** *Vasario 14 d.* Prasideda moterų apaštalinė veikla.
- 1933** Madride atsidaro pirmoji Opus Dei apaštalinė iniciatyva, DYA akademija, skirta pirmiausia universiteto studentams.
- 1934** DYA virsta studentų namais. Iš ten steigėjas ir pirmieji nariai teikia krikščionišką ugdymą ir skleidžia Opus Dei žinią tarp jaunų žmonių. Svarbi šios veiklos dalis yra katechezė ir ligonių lankymas Madrido pakraščiu rajonuose.
- 1936** Ispanijos pilietinio karo metu šv. Josemaría ir kiti Opus Dei nariai turi slapstytis skirtingose Madrido vietose ir, galų gale, pabėgti iš miesto, kadangi buvo persekiojami dėl religijos. Aplinkybės priverčia kuriam laikui sustabdyti steigėjo planus plėsti apaštalinę Opus Dei veiklą į kitas šalis.
- 1939** Josemaría Escrivá grįžta į Madridą ir iš naujo pradeda Opus Dei plėtrą į įvairius Ispanijos miestus. Antrasis pasaulinis karas neleidžia pradėti veiklos kitose šalyse.
- 1941** Madrido vyskupas, mons. Eijo y Garay, suteikia pirmą vyskupijos aprobavimą Opus Dei.
- 1943** *Vasario 14 d.* Šv. Mišiose Viešpats leidžia šv. Josemaríai išvysti Šventojo Kryžiaus kunigų draugiją, kaip juridinę galimybę kunigams, gaunantiems dvasinį Opus Dei ugdymą.
- 1944** Madrido vyskupas įšventina tris pirmuosius kunigus iš Opus Dei: Álvarą del Portillo, José Marią Hernández Garnica ir José Luisą Múzquiz.
- 1946** Šv. Josemaría pradeda savo nuolatinį rezidavimą Romoje. Kitais metais keliauja po visą Europą paruošti Opus Dei veiklos pradžią įvairiose šalyse.
- 1947** Šventasis Sostas suteikia Opus Dei pirmą visuotinį popiežiškąjį aprobavimą.
- 1950** Pijus XII suteikia Opus Dei galutinį aprobavimą. Nuo tada į Opus Dei galima priimti susituokusiuosius, o vyskupijų kunigai gali prisijungti prie Šventojo Kryžiaus kunigų draugijos.

- 1952** Pamplonoje prasideda Navaros Bendrosios Studijos, kurios 1960 m. virs Navaros universitetu.
- 1965** Paulius VI patvirtina įsteigimą Elis centro, įkurto profesiniam ugdymui Opus Dei tikinčiųjų ir rėmėjų iniciatyva Romos pakraščiuose, ir patiki Opus Dei vieną parapiją tame pačiame rajone.
- 1969** Romoje susirenka ypatingasis Opus Dei generalinis kongresas, kurio tikslas – svarstyti galimybę, kad Opus Dei taptų asmenine prelatūra, Vatikano II Susirinkimo numatyta juridine forma, tinkama Opus Dei pastoracinei tikrovei.
- 1970-1975** Steigėjas leidžiasi į ilgas keliones po Lotynų Ameriką, Ispaniją, Portugaliją, kur per katechezei skirtus susirinkimus susitinka su didelėmis žmonių grupėmis.
- 1975** Josemaría Escrivá de Balaguer miršta Romoje birželio 26 d. Tuo metu Opus Dei priklauso apie 60 000 žmonių. Rugsėjo 15 d. Álvaro del Portillo išrenkamas jo įpėdiniu.
- 1982-1983** Šv. Jonas Paulius II paskelbia Opus Dei asmenine prelatūra ir skiria prelatu Álvaro del Portillo. 1983 m. kovo 19 d. skelbiamas popiežiškasis prelatūros steigimo dokumentas.
- 1991** Šv. Jonas Paulius II įšventina į vyskupus Álvaro del Portillo, Opus Dei prelatą.
- 1992** Josemaría Escrivá beatifikuojamas šv. Jono Pauliaus II.
- 1994-1995** Mons. Álvaro del Portillo miršta Romoje kovo 23 d. Balandžio 20 d., šv. Jonas Paulius II – įvykus renkamajam kongresui – skiria Opus Dei prelatu mons. Javierą Echevarrią ir, 1995 m. sausio 6 d., įšventina jį į vyskupus.
- 2002** *Spalio 6 d.* Josemarías Escrivos de Balaguer kanonizacija.
- 2014** *Rugsėjo 7 d.* Álvaro del Portillo beatifikacija.
- 2016** *Gruodžio 12 d.* Romoje miršta mons. Javieras Echevarría, antrasis šv. Josemarías įpėdinis.
- 2017** *Sausio 23 d.*, įvykus trečiajam renkamajam prelatūros kongresui, Popiežius Pranciškus skiria Opus Dei prelatu Mons. Fernandą Ocariz.
- 2019** *Gegužės 8 d.* Gvadalupės Ortiz de Landázuri beatifikacija.

1.4. Steigėjas, šv. Josemaría Escrivá de Balaguer

Josemaría Escrivá de Balaguer gimė 1902 m. sausio 9 d. Barbastre, Ispanijoje. Jo tėvai buvo José ir Dolores. Turėjo seserį Carmen (1899–1957), brolių Santiagą (1919–1994) ir tris jaunesnes sesutes, mirusias vaikystėje. Tėvai vaikus auklėjo labai krikščioniškai.

1915 m. sužlugo tėvo, tekstilininko, verslas, ir šeimai teko persikelti į Logroño. Čia tėvas susirado kitą darbą. Būtent šiame mieste Josemaría pirmąkart suvokė savo pašaukimą. Pamatęs sniege basų vienuolio kojų paliktas pėdas, supranta, kad Dievas kažko tikisi iš jo, nors konkrečiai dar ir nežino, ko. Nusprendžia, kad tapęs kunigu galės tai greičiau suprasti, ir todėl pradeda mokytis pirmiausia Logroño, o vėliau Saragosos seminarijoje. Kaip laisvasis klausytojas taip pat studijuoja civilinę teisę. 1924 m. miršta tėvas. Josemaría tampa šeimos galva. 1925 m. kovo 28 d. išventintas į kunigus, jis pradeda savo tarnystę vienoje kaimo parapijoje, o netrukus persikelia į Saragosą.

1927 m. gavęs iš vyskupo leidimą, atvyksta į Madridą įsigyti teisės mokslų daktaro laipsnio. Ten 1928 m. spalio 2 d. per rekolekcijas išvysta tai, ką atlikti jį prašo Dievas, ir įsteigia Opus Dei¹. Nuo šios akimirkos jis pradeda veikti Opus Dei labui, sykiu ir toliau atlikdamas savo, kaip kunigo, pareigas, ypač tarp neturtingųjų ir ligonių varginguose miesto rajonuose.

1936 m., Madride įsiliepsnojus pilietiniam karui ir prasidėjus religijos persekiojimui, jis priverstas slapstytis įvairiose vietose. Savo kunigo pareigas atlieka slapčia, kol 1937 m. pasiseka ištrūkti iš Madrido. Įveikęs rizikingą perėjimą per Pirėnų kalnus iki pietų Prancūzijos, persikelia į Burgosą.

1939 m. karui pasibaigus, grįžta į Madridą ir gauna teisės daktaro laipsnį. Vėlesniais metais veda daugybę rekolekcijų pasauliečiams, kunigams ir vienuoliams.

1946 m. įkuria savo būstinę Romoje. Laterano universitete gauna teologijos daktaro laipsnį. Paskiriamas dviejų Vatikano Kongregacijų konsultantu, Popiežiškosios Teologijos Akademijos garbės nariu ir Jo Šventenybės garbės prelatu. Dėmesingai stebi pasiruošimą Vatikano II Susirinkimui ir jo eigą (1962–1965 m.), palaiko glaudžius ryšius su daugeliu Susirinkimo tėvų. Iš Romos dažnai leidžiasi į keliones aplankyti Europos šalis, o nuo 1970 m. – ir į Amerikos šalis, kad paskatintų Opus Dei veiklos plėtrą visame pasaulyje.

¹ Plg. Jonas Paulius II, Apaštalinė konstitucija *Ut sit* (1982 lapkričio 28 d.), įvadas.

Po steigėjo mirties Romoje, 1975 m. birželio 26 d., tūkstančiai žmonių, tarp jų šimtai įvairių šalių vyskupų – iš viso trečdalis pasaulinio episkopato, – kreipiasi į Šventąjį Sostą su prašymu pradėti kanonizacijos bylą.

1992 m. šv. Jonas Paulius II paskelbia Josemarį Escrivą de Balaguer palaimintuoju. Dešimt metų vėliau, 2002 m. spalio 6 d. įvykdo jo kanonizaciją, pavadindamas Opus Dei steigėją „kasdienybės šventuoju“.

1.5. Šv. Josemaríos įpėdiniai Opus Dei priešakyje

1.5.1. Palaimintasis Álvaras del Portillo (1975–1994)

Álvaras del Portillo gimė Madride 1914 m. kovo 11 d. Buvo kelių inžinerijos, filosofijos ir literatūros (istorijos sekcijos) ir kanonų teisės mokslų daktaras.

Priklausė Opus Dei nuo 1935 m. Nuo 1940 iki 1975 m. dalyvavo Opus Dei generalinėje taryboje; nuo 1940 iki 1947 m. ir nuo 1956 iki 1975 m. buvo generalinis sekretorius. Įšventintas į kunigus 1944 m. birželio 25 d.

Labai greitai virto vienu iš pagrindinių steigėjo pagalbininkų ir iki mirties buvo jo artimiausias bendradarbis. Paskirtas įvairių Šventojo Sosto institucijų konsultantu, dirbo Vatikano II Susirinkime, iš pradžių kaip Parengiamosios pasauliečių komisijos pirmininkas, po to kaip Dvasininkijos drausmės komisijos sekretorius ir kitų komisijų konsultantas. Jo knygos *Tikintieji ir pasauliečiai Bažnyčioje* (1969) ir *Užrašai apie kunigystę* (1970) didžiąja dalimi yra šios patirties vaisius. Prisidėjo ir prie naujo *Kanonų teisės kodekso*, paskelbto šv. Jono Pauliaus II 1983 m., parengimo.

1975 m. išrinktas Josemaríos Escrivos įpėdiniu. Paskelbus Opus Dei asmenine prelatūra, Šventasis Tėvas jį paskyrė prelatu. 1991 m. sausio 6 d. šv. Jonas Paulius II jį iššventino į vyskupus.

Per devyniolika metų Opus Dei priešakyje, prelatūros veikla išsiplėtė į dvidešimt naujų šalių. 1985 m. įkūrė Romoje Šventojo Kryžiaus Romos Akademinį Centrą, kuris vėliau virto dabartiniu Popiežiškuoju Šventojo Kryžiaus universitetu.

Mirė Romoje, 1994 m. kovo 23 d. Popiežius Jonas Paulius II atvyko pasimelsti prie jo palaikų. 2014 m. rugsėjo 27 d. Madride, savo gimtajame mieste, paskelbtas palaimintuoju. „Ypač ryški buvo jo meilė Bažnyčiai“, rašė Popiežius Pranciškus žinioje, paruoštoje šiai progai.

1.5.2. Mons. Javieras Echevarría (1995–2016)

Javieras Echevarría gimė Madride, 1932 m. birželio 14 d. Buvo jauniausias iš aštuonių vaikų. Pirmuosius mokslus ėjo San Sebastiane, marijonistų mokykloje, švietimą tęsė Ispanijos sostinėje, brolių maristų mokykloje.

1948 m. viename iš studentų bendrabučių susipažino su keliais jaunais žmonėmis iš Opus Dei. Tų pačių metų rugsėjo 8 d., pajutęs Dievo pašaukimą siekti šventumo kasdienybėje, paprašė būti priimtas į Opus Dei. Pradėjo studijuoti teisę Madrido universitete, studijas tęsė Romoje. 1953 m. gavo kanonų teisės daktaro laipsnį Popiežiškajame Šv. Tomo universitete ir civilinės teisės daktaro laipsnį Popiežiškajame Laterano universitete 1955 m. Tų pačių metų rugpjūčio 7 d. priėmė kunigo šventimus.

Glaudžiai bendradarbiavo su šv. Josemaría, kurio asmeninio sekretoriaus pareigas ėjo nuo 1953 m. iki steigėjo mirties 1975 m. Kai tų metų rugsėjį Álvaro del Portillo tapo šv. Josemaríos įpėdiniu, mons. Javieras Echevarría buvo paskirtas Opus Dei generaliniu sekretoriumi, o 1982 m. generaliniu vikaru. 1994 m., po pal. Álvaro mirties, buvo išrinktas Opus Dei prelatu ir, 1995 m. sausio 6 d., šv. Petro bazilikoje, iš šv. Jono Pauliaus II rankų priėmė vyskupo šventimus.

Nuo prelato tarnystės pradžios, jo prioritetai buvo Evangelizacija šeimos, jaunimo, kultūros srityse. Paskatino prelatūros nuolatinių ugdymo užsiėmimų pradžią šešiolikoje šalių, įskaitant Rusiją, Kazachstaną, Pietų Afriką, Indoneziją, Šri Lanką ir, taip pat, Lietuvą. Keliavo po penkis žemynus siekdamas paskatinti Opus Dei tikinčiųjų ir prelatūros apaštalavime dalyvaujančių žmonių evangelizacinę veiklą. Paskatino daugelio socialinės pažangos ir sveikatos priežiūros iniciatyvų, ypač skirtų nuskriaustiesiems žmonėms, pradžią ir plėtrą. Ypač dėmesingai sekė patarnavimo ligoniams ir imigrantams veiklas.

Katechezėje kelionių metų ir visoje pastoracinėje tarnystėje dažnai kalbėjo apie meilę Nukryžiuotajam Viešpačiui, broliškąją artimo meilę, gyvenimą Dievo malonėje ir Dievo žodžio klausymosi svarbą, vienybę su Popiežiumi, šeimos gyvenimą ir tarnavimą kitiems. Parašė daugybę pastoracinių laiškų ir daug dvasinių knygų, pvz., *Krikščioniškojo gyvenimo keliai* (2001), *Tarnauti Bažnyčiai* (2001), *Getsemanė* (2005), *Eucharistija ir krikščioniškasis gyvenimas* (2005), *Gyventi Šventasias Mišias* (2010) ir *Tikiu, tikime* (2014). Jo paskutinė publikacija yra rinkinys meditacijų apie gailingumo darbus, pavadinimu *Gailingumas ir kasdienis gyvenimas* (2016).

Buvo Šventųjų Skelbimo Kongregacijos ir Apaštališkosios Signatūros narys. Dalyvavo vyskupų sinoduose 2001, 2005 ir 2012 m. bei sinoduose, skirtuose Amerikai (1997 m.) ir Europai (1999 m.).

Mirė Romoje 2016 m. gruodžio 12 d., dėl kvėpavimo nepakankamumo.

1.6. Mons. Fernandas Ocáriz, Opus Dei prelatas

Mons. Fernandas Ocáriz gimė Paryžiuje 1944 m. spalio 27 d., ispanų šeimoje, kuri buvo priversta pasitraukti į Prancūziją dėl Ispanijos pilietinio karo (1936–1939). Jauniausias aštuonių vaikų šeimoje. 1961 m. paprašė būti priimtas į Opus Dei. Baigė fizikos mokslus Barselonos universitete (1966) ir teologijos Popiežiškajame Laterano universitete (1969). 1971 m. gavo teologijos mokslų daktaro laipsnį Navaros universitete.

1971 m. išventintas į kunigus. Pirmaisiais kunigystės metais dirbo daugiausiai jaunimo ir studentų sielovadoje. Devintajame XX a. dešimtmetyje svariai prisidėjo prie Šventojo Kryžiaus universiteto įkūrimo Romoje, kur buvo fundamentinės teologijos profesoriumi.

Tikėjimo Doktrinos (nuo 1986 m.) ir Dvasininkijos (nuo 2003 m.) Kongregacijų bei Naujosios Evangelizacijos Popiežiškosios Tarybos (nuo 2011 m.) konsultantas. Popiežiškosios Teologijos Akademijos narys nuo 1989 m.

Iš publikacijų paminėtina: *Jėzaus Kristaus paslaptis ir Dievo vaikai Kristuje. Įvadas į antgamtinio dalyvavimo teologiją*. Kiti veikalai, skirti teologijos ir filosofijos temoms, kaip antai *Mylėti darbai: Dievą ir žmones; Prigimtis, malonė ir palaima; Marksizmas: revoliucijos teorija ir praktika*, ir *Voltaire: Traktatas apie toleranciją*. Be to, įvairių monografijų bendraautorius, daugelio teologijos ir filosofijos straipsnių autorius. 2013 m. publikuota interviu knyga pavadinimu *Apie Dievą, Bažnyčią ir pasaulį* (red. Rafael Serrano).

22 metus glaudžiai bendradarbiavo su Opus Dei prelatu, kurį lydėjo jo pastoracinėse kelionėse į daugiau kaip 70 šalių. Nuo 1994 iki 2014 m. buvo prelatūros generalinis vikaras ir, nuo 2014 m., vikaras augziliaras. 2017 m. sausio 23 d., įvykus trečiam prelatūros renkamajam kongresui, mons. Fernandas Ocáriz buvo Popiežiaus Pranciškaus paskirtas Opus Dei prelatu.

2. PRELATŪROS TIKINTIEJI

2.1. Pasauliečiai ir kunigai

Opus Dei prelatūrą sudaro prelatas, prelatūros kunigija (dvasininkija) ir pasauliečiai – moterys ir vyrai.

Opus Dei nariai yra prelatūros tikintieji (*christifideles*). Pasauliečiai tuo pačiu metu priklauso vyskupijai ir parapijai, kurių teritorijoje gyvena. Jie – paprasti krikščionys, kurių priklausymas Opus Dei nesusijęs su ypatinga padėtimi ar konsekravimu Bažnyčioje. Prelatūros tikinčiųjų socialinė ir kultūrinė kilmė įvairi, jie atstovauja visokiausias profesijas. Jų padėtis valstybėje ir visuomenėje ta pati, kaip ir visų kitų piliečių, su kuriais kartu gyvena.

Opus Dei nėra atskirų kategorijų ar priklausymo pakopų. Visi yra ir save suvokia kaip visateisius prelatūros tikinčiuosius. Yra tik skirtumų kaip tas pats pašaukimas įgyvendinamas pagal kiekvieno asmenines aplinkybes. Iš to kyla skirtingos galimybės objektyviai prisiimti atsakomybę už prelatūros, kaip tokios, veiklas ir, šia prasme, išskiriami numerarijai, asocijuotieji ir supernumerarijai¹.

Didžiąją Opus Dei tikinčiųjų dalį – apie 70% – sudaro supernumerarijai: apibūdinant bendrais bruožais, tai susituokę vyrai ar moterys, kurių pagrindinė pašaukimo dalis – šeimos pareigų pašventinimas.

Numerarijai ir asocijuotieji įsipareigoja laikytis apaštalinio celibato ir, tokiu būdu, turi galimybę prisiimti didesnę atsakomybę už prelatūros krikščioniško ugdymo veiklas. Celibatas niekaip nekeičia paprastų tikinčiųjų tapatybės, profesijos ar padėties Bažnyčioje ir visuomenėje.

Prelatūros asocijuotieji gyvena kartu su savo šeimomis ar kur jiems patogiau pagal asmenines aplinkybes. Numerarijai paprastai gyvena nedideliuose Opus Dei centruose. Dirba pagal savo profesiją, kartu būdami pasirengę skirti laiko apaštalavimo veikloms ir kitų prelatūros tikinčiųjų krikščioniškam ugdymui. Kai kurios numerarijos, vadinamos augziliarės, pagrindinę savo profesinės veiklos dalį skiria Opus Dei centrų priežiūrai, kad evangelizaciniai centro užsiėmimai vyktų krikščioniškai šeimai būdingoje aplinkoje.

Prelatūros kunigai kilę iš Opus Dei tikinčiųjų pasauliečių: numerarijų ir asocijuotųjų, kurie kurį laiką priklausė prelatūrai, o baigę kandidatams į kunigus reikalingas studijas ir atpažinę savo

¹ Šv. Josemaría pasirinko šiuos civilinius terminus, nes bažnytiniai tų laikų terminai reiškė pašvęstuosius asmenis ir jų taikymas Opus Dei tikintiesiems galėjo apsunkinti supratimą, kad jie priklauso pasauliečių luomui. Šie terminai ir dabar įprastai vartojami akademinėje, diplomatinėje ir kt. aplinkose.

pašaukimą kunigybei, būna prelato kviečiami priimti šventimus. Jų pastoracinė tarnystė vykdoma pirmiausia tarp žmonių, lankančių prelatūros tikinčiųjų vedamas apaštalinės veiklas, taip prisidedant ir prie vietinės vyskupijos sielovados. Indėlis į vyskupijos sielovadą būna ir tiesioginis, pvz., per pastoracines tarnystes parapijose, einant akademinės sielovados kapelionų pareigas universitetuose, suteikiant dvasinį palydėjimą ligoninėse ar, galiausiai, atliekant specializuotus darbus vyskupijos kurijoje.

2.2. Inkorporacija į prelatūrą

Kas nori prisijungti prie Opus Dei, daro tai viduje paskatintas dieviškojo pašaukimo, kuris sukonkretina krikščionišką pašaukimą, gautą per Krikštą, ir skatina siekti šventumo ir dalyvauti Bažnyčios misijoje vadovaujantis dvasia, kurią Viešpats įkvėpė šv. Josemaríai.

Norint tapti Opus Dei nariu, reikia savo noru to paprašyti, su asmeniniu tikrumu, jog Dievas tam šaukia, ir kad prelatūros vadovybė priimtų prašymą.

Prašymas teikiamas raštu, laiško forma, ir praėjus mažiausiai šešioms mėnesiams kandidatas gali būti priimtas. Praėjus mažiausiai vieneriems metams, suinteresuotasis gali juridškai laikinai prisijungti prie prelatūros, pateikęs formalų pareiškimą. Pagal kanonų teisę, niekas negali būti juridškai inkorporuotas į Opus Dei nesulaukęs pilnametystės (18 metų). Praėjus mažiausiai penkeriems metams, gali būti suteikta galutinė inkorporacija².

Inkorporacija į Opus Dei reikalauja, iš prelatūros pusės, įsipareigojimo nuolat teikti suinteresuotajam ugdymą pagal katalikišką tikėjimą ir Opus Dei dvasią, taip pat užtikrinti jam reikalingą prelatūros kunigų tarnystę. Iš suinteresuotojo pusės, ši inkorporacija susijęs su įsipareigojimais likti prelato valdymo srityje visame, kas susiję su prelatūros misija, ir laikytis normų, kuriomis čia vadovujamasi³, taip pat siekti šventumo ir apaštalauti pagal Opus Dei dvasią.

Praktiškai tai reiškia, pirmiausia, puoselėti dvasinį gyvenimą per maldą, auką ir priimant sakramentus; dalyvauti ugdymo užsiėmimuose, kuriuos rengia prelatūra, kad padėtų nuolat, vis iš naujo, įsisavinti Bažnyčios doktriną ir Opus Dei dvasią; kiekvienam pagal savo galimybes dalyvauti prelatūros evangelizavimo darbe ir pan.

Išėjimas iš prelatūros nutraukia abipuses teises ir pareigas⁴.

² Plg. *Statutai*, nr. 17–25.

³ Plg. *Statutai*, nr. 27.

⁴ Plg. *Statutai*, nr. 33.

2.3. Ugdymo priemonės

Prelatūra padeda savo tikintiesiems nuolat ugdytis per tam tikras konkrečias priemones. Šie krikščioniško ugdymo užsiėmimai suderinami su įprastomis kiekvieno šeimyninėmis, profesinėmis ir visuomeninėmis pareigomis.

Ugdymo priemonės padeda gerai susipažinti su katalikišku tikėjimu ir morale, įgyti gilų dvasinį gyvenimą, išsiskynusį dieviškojoje išūnystėje, ir ieškoti susitapatinimo su Kristumi kasdieniame gyvenime.

Tarp ugdymo priemonių yra kas savaitinės paskaitos (dar vadinamos rateliais), krikščioniško mokymo ir askezės temomis. Kasmėnesinėse rekolekcijose kelios valandos skiriamos asmeninei maldai ir krikščioniško gyvenimo temų apmąstymui. Be to, kartą per metus prelatūros tikintieji dalyvauja rekolekcijose, kurios paprastai trunka nuo trijų iki penkių dienų.

Panašūs užsiėmimai siūlomi žmonėms, kurie dalyvauja prelatūros apaštalinėse veiklose ir visiems pageidaujantiems.

Ugdymas teikiamas – atskirai vyrams ir moterims – Opus Dei prelatūros centrų būstinėse ir kitose tam tinkamose vietose. Pavyzdžiui, ratelis gali susiburti kurio nors iš jo dalyvių namuose; rekolekcijos gali vykti bažnyčioje, kurios klebonas leidžia kelioms valandoms pasinaudoti ja šiuo tikslu, ir pan.

2.4. Profesinė ir viešoji veikla

Inkorporacija į Opus Dei prelatūrą niekaip nekeičia asmeninės padėties: asmens, kaip pilietinės visuomenės ir Bažnyčios nario, teisės ir pareigos išlieka tokios pačios. „Į prelatūrą inkorporuoti pasauliečiai nekeičia savo, kaip paprastų pasauliečių tikinčiųjų, asmeninės, teologinės ar kanoninės padėties, ir toliau visoje savo veikloje elgiasi kaip paprasti pasauliečiai“⁵.

Kadangi prelatūros misija yra išimtinai dvasinio pobūdžio, ji nesikiša į laikinuosius klausimus, kuriuos turi spręsti patys tikintieji. Kiekvienas veikia su visiška asmenine laisve ir atsakomybe.

Opus Dei neprisiima atsakomybės už savo narių sprendimus. Kalbant apie profesinę veiklą, socialinius ar politinius įsitikinimus ir pan., kiekvienas prelatūros tikintysis, savanoriškai priimtos katalikiškos doktrinos ribose, naudojasi ta pačia laisve kaip ir kiti piliečiai. Prelatūros direktoriai privalo visiškai susilaikyti net nuo patarinėjimo šiais klausimais⁶.

⁵ Vyskupų kongregacija, 1982 m. rugpjūčio 23 d. deklaracija (*L'Osservatore Romano*, 1982-11-28; *Acta Apostolicae Sedis* 75, 1983, p. 464-468).

⁶ Plg. *Statutai*, nr. 88.3.

3. ŠVENTOJO KRYŽIAUS KUNIGŲ DRAUGIJA

Šventojo Kryžiaus kunigų draugija yra dvasininkų asociacija, neatskiriama susijusi su Opus Dei. Jos pirmininkas yra Opus Dei prelatas¹. Ją sudaro visi kunigai ir diakonai, inkardinuoti į prelatūrą, bei daug kunigų ir diakonų, inkardinuotų į vyskupijas ar kitas bažnytines struktūras, kurie įsirašo į šią draugiją.

Vyskupijos dvasininkai, įstodami į draugiją, ieško dvasinės pagalbos, kad savo tarnyste siektų šventumo pagal Opus Dei dvasią. Jie nepriklauso prelatūros kunigijai: kiekvienas toliau lieka inkardinuotas savo vyskupijoje, yra pavaldus tik savo vyskupui ir tik jam atsiskaito už savo pastoracinį darbą. Draugijos nariams teikiama dvasinė pagalba, skatinama meilė vyskupijai ir brolystė su kitais kunigais; klusnumas ir pagarba savo vyskupui; pamaldumas, teologinių žinių gilinimas, apaštalinis uolumas ir pasiukojimo dvasia; pastangos puoselėti naujus pašaukimus; troškimas kuo stropiau atlikti vyskupo pavestas tarnystės pareigas².

Panašiai kaip ir pasauliečių inkorporacijos į prelatūrą atveju, kunigai, kad galėtų būti priimti į Šventojo Kryžiaus kunigų draugiją, turi atpažinti Dievo pašaukimą siekti šventumo pagal Opus Dei dvasią. Kitos sąlygos ir inkorporavimosi etapai taip pat panašūs į tuos, kurie galioja pasauliečiams, norintiems priklausyti prelatūrai.

Ugdymosi užsiėmimai, siūlomi vyskupijų kunigams Šventojo Kryžiaus kunigų draugijoje, yra analogiški tiems, kuriuose dalyvauja prelatūros pasauliečiai: doktrinai arba askezei skirtos paskaitos, kasmėnesinės susikaupimo dienos ir t. t. Be to, kiekvienas dalyvauja bendrose, Bažnyčios teisės numatytuose, kunigams skirtose formavimosi renginiuose, ir kartu ten, kur dalyvauti nurodo ar rekomenduoja vyskupas.

Šventojo Kryžiaus kunigų draugijos narių dvasiniai ir ugdymosi užsiėmimai jokia būdu netrukdo vyskupo jiems pavestai tarnystei. Šiuos užsiėmimus koordinuoja dvasios vadovas iš Opus Dei prelatūros, neužimantis jokių vadovaujančių pareigų prelatūroje.

¹ Plg. *Statutai*, nr. 57-78. Vatikano II Susirinkimas pabrėžia dvasininkų asociacijų svarbą: „Reikia labai vertinti ir stropiai puoselėti asociacijas, kurios remiantis kompetetingos bažnytinės valdžios pripažintais statutais, per tinkamą ir deramai patvirtintą gyvenimo tvarką bei brolišką pagalbą, siekia tarnauti visam dvasininkų luomui“ (Dekretas *Presbyterorum ordinis*, nr. 8).

² Plg. *Statutai*, nr. 59 §1 ir 61.

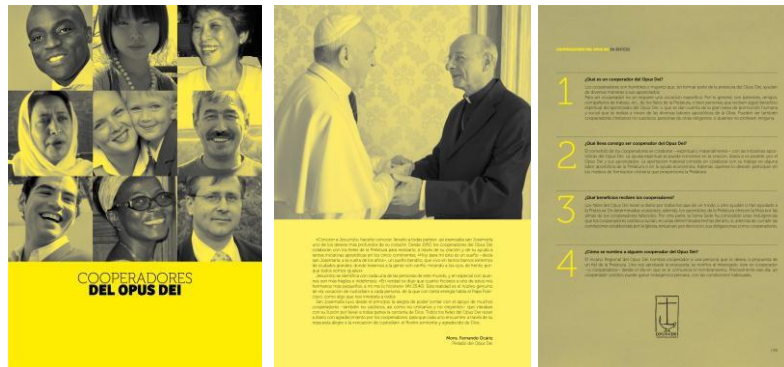
4. RĖMĖJAI

Opus Dei rėmėjai – tai vyrai ir moterys, kurie nepriklausydami prelatūrai palaiko jos darbą. Paprastai jie prisideda prie darbo švietimo, socialinės rūpybos, kultūrinės ir visuomeninės pažangos veiklose, kuriose Opus Dei prisiima atsakomybę už jų krikščionišką orientaciją. Jų bendradarbiavimas kyla iš įsitikinimo, kad Opus Dei dvasia ir jos narių darbas padeda kurti žmogiškesnę visuomenę ar skleisti Evangeliją. Buvimas rėmėju nereikalauja specifinio pašaukimo.

Rėmėjai gali remti prelatūros darbą tiek dvasiškai, tiek materialiai. Tikintieji įsipareigoja melstis, jei įmanoma – kasdien, už Opus Dei ir jos darbus. Dauguma remia švietėjiškas ir visuomenines iniciatyvas taip pat finansinėmis ar materialinėmis aukomis, arba darbu ir patarimu.

Rėmėjai gauna dvasinę visų Opus Dei narių maldos pagalbą ir galimybę dalyvauti, jeigu nori, ugdymosi renginiuose. Be to, Šventasis Sostas suteikė atlaisdus, kuriuos rėmėjai katalikai gali gauti tam tikromis nustatytomis metų dienomis.

Tarp rėmėjų yra ir nekatalikų, nekrikščionių ir netikinčių. Kai kurios vienuolių bendruomenės – šiuo metu, keli šimtai bendruomenių, – kurios remia Opus Dei kasdiene malda, yra kolektyviniai Opus Dei rėmėjai.

 [Publikacija apie rėmėjus internete \(anglų kalba\)](#)

5. APAŠTALINĖS INICIATYVOS

5.1. Kolektyvinės iniciatyvos

Kiekvienas Opus Dei tikintysis stengiasi gyventi autentišką tikėjimo gyvenimą atsižvelgdamas į savo vietą visuomenėje. Opus Dei palaiko šį asmeninį pasiryžimą, ir tai yra pagrindinė šios institucijos veikla¹.

Be šių asmeninių pastangų, Opus Dei tikintieji, kartu su rėmėjais ir daugeliu kitų žmonių, paskatinti Evangelijos žinios, kvietimo prisidėti prie artimo poreikių, angažuojasi ir grupėmis: skatina švietėjiškų, paramos bei kultūrinių, aiškiai į tarnystę orientuotų organizacijų kūrimą.

Tai pilietinės iniciatyvos, kurias finansiškai ir profesiskai valdo jų steigėjai, vadovaudamiesi visiška asmenine atsakomybe.

5.2. Santykis su Opus Dei

Kai kurios iš šių įstaigų savo krikščionišką dvasią patiki Opus Dei prelatūrai, per tam tikras orientavimo bei doktrininio ir dvasinio ugdymo priemones ir per pastoracinį palydėjimą žmonių, kurie tokio palydėjimo ieško.

Santykis tarp šių iniciatyvų ir prelatūros gali būti dviejų tipų:

a) Vadinamosiose korporacinio apaštalavimo iniciatyvose Opus Dei prisiima moralinę atsakomybę už iniciatyvos krikščioniškąją orientaciją.

b) Kitais atvejais, Opus Dei suteikia mažesnę ar didesnę dvasinę paramą – pvz., skiriant kapelioną, – tačiau oficialiai neprisiima moralinės atsakomybės už krikščioniškąjį ugdymą, kuris per tas iniciatyvas teikiamas.

Opus Dei įsipareigoja tik viešojo gėrio puoselėjimui skirtoms iniciatyvoms. Prelatūra neįsitraukia į komercinę veiklą, verslą, politines organizacijas ir pan.

¹ Plg. Pokalbiai su monsinjoru Escriva de Balaguer, n. 27.

5.3. Kai kurios iniciatyvos pasaulyje

Tarp Opus Dei korporacinio apaštalavimo iniciatyvų yra mokyklos, universitetai, moterų karjeros centrai, ambulatorijos, mokyklos kaimo gyventojams, profesinės mokyklos, studentų bendrabučiai, kultūros centrai ir pan. Kai kurie pavyzdžiai:

▶ **[🇪🇸] Navaros universitetas**, įkurtas Pamplonoje (Ispanijoje) 1952 m. Turi 13 fakultetų, teikia daugiau negu 60 akademinų laipsnių. Universiteto miestelyje Pamplonoje taip pat yra Navaros universiteto klinika. **IESE**, Navaros universitetui priklausanti verslo vadybos mokykla, turi savo būstines Barselonoje, Madride, Niujorke ir Miunchene. Kiti panašaus pobūdžio universitetų pavyzdžiai yra **Piuros universitetas** (Peru), **La Sabanos universitetas** (Kolumbija) bei **Azijos ir Ramiojo Vandenyno universitetas** (Filipinai).

▶ **Klinika Monkole**, Kinšasoje (Kongas). Kasmet rūpinasi tūkstančiais žmonių, atsidūrusių kraštutiniame skurde. Sostinės paribiuose turi dvi dukterines klinikas-ambulatorijas (Eliba ir Kimbondo). Slaugos Aukštoji Mokykla, Monkolės klinikos filialas, yra edukacinis centras sveikatos priežiūros profesijos praktikai.

▶ **Punlaan profesinė mokykla**, Maniloje (Filipinai), specializuojasi viešbučių vadyboje ir turizme. Jos edukacija apima ir tiesioginį mokinių kontaktą su įmonėmis. Pataraisiais metais, šios sistemos dėka, 100% Punlaano programą baigusiu jaunuolių rado sau darbo vietą.

▶ **Midtauno sporto ir kultūros centras**, Čikagoje (JAV). Įkurtas kvartale, kur gyvena įvairių rasių žmonės, daug jaunimo. Sporto užsiėmimais Midtaunas siekia atsverti neigiamą socialinės aplinkos įtaką, motyvuoti, padėti laisvą laiką užimti veiklomis, kurios skatina jaunų žmonių asmeninį tobulėjimą. Centras taip pat siūlo mentorystę, edukacinius kursus, krikščionišką ugdymą ir papildo viešųjų mokyklų švietimą. Tokiu būdu 95% šio centro mokinių baigia vidurinį mokslą ir 60% įstoja į universitetus (tai daug daugiau, negu visos vietovės vidurkis).

▶ **Profesinio ugdymo centras Ondare** Tošyje, į vakarus nuo Meksikos miesto, įsikūręs kaimo vietovėje, kur gyvena otomi ir mazahua tautybių čiabuviai. Tarp kitų užsiėmimų, organizuoja vadybos kursus, kuriuos baigusios regiono moterys gali gauti darbo vietas viešajame sektoriuje ar įsidarbinti aplinkinių miestų įmonėse.

▶ **Kianda Fondas** Nairobyje (Kenija). Švietimo įstaiga, įsikurta 1961 m., šios šalies moterų visuomeninės ir dvasinės gerovės skatinimui. Siūlo įvairias programas, kurioms vadovauja universitetų studentės ir kuriose kaimo moterims padedama kurti savo verslus. Vienas iš pavyzdžių: **Kimlea Technikos Mokykla**.

▶ **ELIS Centras**. Romoje (Italija). Tai švietimo įstaiga, orientuota į asmenį ir darbą. Šv. Josemaría apibūdindavo centrą kaip darbo universitetą ir tikėjosi, kad tiek darbininkams, tiek įmonių vadovams bus suteikta pagalba žiūrėti į darbą kaip į tarnystę. ELIS susideda iš technikos ir viešbučių administravimo mokyklų, studentų bendrabučio, verslo vadybos mokyklos, dviejų sporto mokyklų ir nevyriausybinių organizacijų, kuri puoselėja ugdymo programas besivystančiose šalyse.

▶ **The Baytree Centre** Londone (Anglija). XX a. devintajame dešimtmetyje įvairių profesijų moterų grupė pradėjo vystyti ugdymo užsiėmimus Brikstone, į pietus nuo Londono. Renginiuose dalyvauja įvairių tautybių ir rasių žmonės. Viena iš pagrindinių veiklų yra anglų kalbos mokymas. Šiuo metu dalyvauja apie 500 moterų, o pagal programą „Homework Club“ bendradarbiaujama rengiant apie 900 vaikų studijas ir švietimą.

▶ **Kinal, Darbo ir Technikos Mokykla**. Įkurta Gvatemaloje 1961 m. Įstaigos tikslas – suteikti jauniems, nepasiturintiems žmonėms galimybę baigti viduriniuosius mokslus ir aukšto akademinio lygio technikos profesinę mokyklą. Įstaiga taip pat siūlo profesinių įgūdžių kursus suaugusiems, daugiausia technikos operatoriams. Jau 15 metų kasmet mokyklą baigia apie 200 mokinių ir technikos specialistų.

► **Centras Agropecuario Experimental El Peñón ir Mokykla Montefalco** Morelos valstijoje (Meksikoje). Savo švietėjiška veikla, nuo 1953 m. prisidėjo prie kultūrinės ir socioekonominės valstiečių, Amilpas slėnio gyventojų, padėties gerinimo.

► **Ūkinų Mokykla Las Garzas** Čilėje. Žemdirbystės techninio profesinio ugdymo centras, savo veiklą pradėjo 1963 m. Finansinę paramą teikiančios draugų asociacijos dėka, mokymasis visiems mokiniams yra nemokamas.

► **Harambee Africa International**. Ši asociacija gimė 2002 m., šv. Josemaríos beatifikacijos proga ir yra persmelkta Opus Dei dvasios, nors tai ir nėra prelatūros korporacinis projektas, siaurąja termino prasme. Puoselėja švietimo iniciatyvas į pietus nuo Sacharos esančioje Afrikoje bei komunikacijos ir socialinio sąmoningumo veiklas likusioje pasaulio dalyje. Šiuo metu, tūkstančių žmonių paramos dėka, Harambee išlaiko projektus (mokyklas, mokytojų parengimo programas ir kitas socialines iniciatyvas) Angoloje, Burkina Faso, Kamerūne, Dramblio Kaulo Krante, Bisau Gvinėjoje, Kenijoje, Madagaskare, Mozambike, Nigerijoje, Kongo Demokratinėje Respublikoje, Ruandoje, Siera Leonėje, Pietų Afrikoje, Sudane ir Ugandoje. Tačiau Harambee neapsiriboja pastatų statymu, o siekia ir svariai prisidėti prie afrikiečių mokytojų rengimo ir prie pažangos svarbiuose Afrikos visuomeninės ir švietimo veiklos sektoriuose. Šiuo metu asociacija turi savo skyrius Italijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Šveicarijoje, Lenkijoje, Portugalijoje, Olandijoje, Irlandijoje ir JAV.

5.4. Kai kurios iniciatyvos Lietuvoje

Pirmosios Opus Dei pasauliečių narių apaštalinės iniciatyvos Lietuvoje įgyvendintos 1992 m., netrukus po Nepriklausomybės atgavimo, o 1994 m. prasidėjo nuolatinė Opus Dei veikla šalyje. Per šiuos daugiau nei 25 metus, Opus Dei narių, jų draugų ir kolegų iniciatyva įvykysiuose socialiniuose, kultūros susitikimuose ir dvasinio ugdymo renginiuose dalyvavo daug žmonių.

Šiuo metu Opus Dei ugdomoji veikla yra organizuojama Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje. Kai kurios iniciatyvos, konferencijos, įvairūs suvažiavimai, dvasinės rekolekcijos yra įgyvendinamos Kaišiadorių rajone esančiuose rekolekcijų namuose. Nuo 2016 m. Opus Dei kunigams Vilniaus arkivyskupija yra patikėjusi šv. Kryžiaus bažnyčios patoracinę veiklą.

► **Vilnelės kultūros centras** (Vilniuje) siūlo moksleivėms, studentėms ir suaugusioms moterims kultūrinį bei dvasinį ugdymą, praturtinantį jų išsilavinimą. Mergaitės nuo 10 m. gali dalyvauti jaunimo klube. Vilnelės studenčių namuose gyvena iki dvidešimt studijuojančių merginų. Didelis dėmesys skiriamas socialinei veiklai. Per mokslo metus lankomi seneliai ir vieniši žmonės. Vasarą vyksta socialinio pobūdžio stovyklos, kur merginos skiria savo laiką našlaičiams, senyvo amžiaus ir vienišiams žmonėms. Panašią veiklą vykdo Kaune įsikūręs **Slėnio kultūros centras**.

► **Jaunimo centras Liepkiemis** (Vilniuje) ir **Jaunimo centras Aukštakalnis** (Kaune) užsiima krikščioniškomis vertybėmis pagrįsta veikla, kuria siekiama padėti suaugusiems vyrams, studentams ir moksleiviams patobulinti savo bendrąjį išsilavinimą, geriau atlikti savo šeimynines ir profesines pareigas. Taip pat yra studentų namai, kur jaunimas gauna ne tik apgyvendinimą, bet ir galimybę dalyvauti veiklose, skirtose puoselėti žmogišką, kultūrinį, profesinį studentų ugdymą.

► **Strėvadvaris** (Kaišiadorių rajone, netoli Kruonio miestelio) – tai įvairialypės funkcijas atliekantis centras gamtoje: kultūros puoselėjimo židinys, rekolekcijų ir konferencijų namai, jaunimo stovyklą, šeimų suvažiavimų bei suaugusiųjų ugdymo vieta.

6. ORGANIZACIJA

6.1. Asmeninės prelatūros

Vatikano II Susirinkimas numatė asmeninių pralatūrų juridinę formą dekreto *Presbyterorum ordinis* 10 punkte, kur parašyta, kad „vykdant ypatingus ganytojiškus uždavinius skirtingų socialinių grupių labui tam tikrose srityse arba tautose, arba visame pasaulyje“, be kitų institucijų, gali susikurti „savitų vyskupijų arba asmeninių prelatūrų“. Taip Bažnyčioje atsirado nauja juridinė forma, kuri dėl jai būdingo lankstumo, galėjo prisidėti prie efektyvios krikščioniškosios žinios ir gyvenimo būdo sklaidos.

Asmeninės prelatūros yra institucijos, priklausančios Bažnyčios pastoracinei ir hierarchinei struktūrai¹. Jos yra pavaldžios Vyskupų kongregacijai ir įkuriamos Popiežiaus, pasikonsultavus pas Vyskupų Konferencijomis.

Asmeninėms prelatūroms vadovauja ganytojas (prelatas, kuris gali būti vyskupu), kuris, kaip ir vyskupijų vyskupai, skiriamas Popiežiaus. Prelatui yra pavaldūs kunigai ir tikintieji pasauliečiai, kurių atžvilgiu jis turi teisinio pobūdžio valdžią. Teisinė prelato valdžia apsiriboja tomis sritimis, kurių neapima vyskupijos vyskupų valdžia.

Dauguma bažnytinių struktūrinių organų, pvz., vyskupijos, yra teritorinio pobūdžio, kadangi yra suorganizuoti remiantis tikinčiųjų ryšiu su tam tikra teritorija, dėl gyvenamosios vietos. Kartais, vis dėlto, tikinčiųjų priklausomybė kuriam nors Bažnyčios struktūriniam organui nustatoma ne pagal gyvenamą vietą, o pagal asmeninius kriterijus, kaip pvz., profesija, ritas, emigranto statusas, sutartis su juridiniu subjektu ir pan. Taip nutinka, pvz., su kariniais ordinariatais ar su asmeninėmis prelatūromis.

Asmeninės prelatūros, dėl savo struktūros – panašios į vyskupijų – ir dėl kitų bruožų, skiriasi tiek nuo tikinčiųjų judėjimų ir asociacijų, tiek nuo religinių ir pašvęstojo gyvenimo institutų.

¹ Plg. *Kanonų teisės kodeksas*, kan. 294–297, ir Jono Pauliaus II Konstitucija *Pastor bonus* (1988), nr. 80.

6.2. Opus Dei prelatūra

1982 m. Opus Dei buvo paskelbta asmenine prelatūra, be teritorinio apribojimo. Prelatūra vadovaujasi bendrosios bažnytinės teisės normomis, 1982 m. lapkričio 28 d. apaštališkąją konstituciją *Ut sit* (galioja nuo 1983 m. kovo 19 d.) ir savo nuostatais (*Codex iuris particularis Operis Dei*)². Ši juridinė forma atitinka jos prigimtį, kaip organiško vieneto, sudaryto iš pasauliečių ir kunigų, kurie bendradarbiauja vykdydami pastoracinę ir apaštalinę misiją – įgyvendinti ir skleisti šventumo idealą pasaulyje, profesiniame darbe ir kiekvieno žmogaus kasdienybėje.

Prelatūros tikintieji pasauliečiai yra ir lieka, kaip ir kiti katalikai pasauliečiai, savo gyvenamos vyskupijos tikinčiais³. Jie pavaldūs prelado valdžiai vykdydami dvasinio ir apaštalinio pobūdžio įsipareigojimus, kuriuos priėmė per inkorporavimą į prelatūrą⁴. Kunigai, kurie sudaro prelatūros dvasininkiją, visiškai pavaldūs prelatui⁵. Prelatūra prisiima atsakomybę už jų ekonominę išlaikymą.

6.3. Struktūra

Prelatas yra prelatūros ordinaras. Opus Dei prelatūros valdymas yra kolegialus: prelatas ir jo vikarai vykdo savo pareigas bendradarbiaudami su dviejomis tarybomis, sudarytomis daugiausia iš pasauliečių: centrine asesorija (iš moterų pusės) ir generaline taryba (iš vyrų pusės). Prelatūros generaliniai kongresai paprastai vyksta kas aštuonerius metus. Per kongresus, su visų prelatūros regionų atstovais, apsvaustomas apaštalinis darbas, įvykdytas per praėjusį laikotarpį, ir prelatui siūlomos gairės būsimai pastoracinei veiklai. Kai reikia skirti naują prelatą, šiam tikslui sušaukiamas generalinis elekcinis kongresas. Išrinktasis asmuo turi būti patvirtintas Popiežiaus⁶, kuris tokiu būdu suteikia išrinktajam prelado pareigybę⁷.

Opus Dei prelatūra suskirstyta į teritorinius vienetus, vadinamus regionais. Kiekvienam regionui – kurio ribos dažniausiai sutampa su valstybės ribomis – vadovauja regiono vikaras su savo tarybomis: regiono asesorija (moterims) ir regiono komisija (vyrams).

Kai kurie regionai dalijami į mažesnius vienetus – delegacijas. Ir šiuo atveju išlieka ta pati valdymo organizacija: delegacijos vikaras ir dvi tarybos.

² Paulius VI ir kiti Popiežiai, jo įpėdiniai, nusprendė nagrinėti galimybę suteikti Opus Dei jos prigimčiai tinkamą, asmeninę prelatūros formą, kurią numatė Susirinkimo dokumentai. 1969 m. prasidėjo darbai, reikalingi šį pritaikimą įvykdyti.

³ Plg. *Statutai*, nr. 172 § 2.

⁴ Plg. *Statutai*, nr. 27 § 3 ir 125 § 2.

⁵ Plg. *Statutai*, nr. 125 § 2.

⁶ Plg. *Statutai*, nr. 130.

⁷ Plg. *Kanonų teisės kodeksas*, kan. 178-179.

Pagal vietos lygmeniu veikia Opus Dei centrai, kurie organizuoja ugdymo užsiėmimus ir rūpinasi sau priskirtais prelatūros tikinčiaisiais. Centrai būna moterų arba vyrų.

6.4. Santykiai su vyskupijomis

Įstoję į Opus Dei tikintieji pasauliečiai ir toliau, kaip ir prieš tai, priklauso vyskupijoms, kurių teritorijose gyvena (panašiai kaip kariuomenės ordinariato ar kitų asmeninio pobūdžio struktūrų nariai), todėl ir toliau lieka pavaldūs vyskupijos vyskupui tokiu pat būdu ir tais pačiais klausimais kaip ir kiti vyskupijos pakrikštytieji. Prelato valdymo sritis apima klausimus, susijusius su įsipareigojimais, kuriuos prisiėmė prelatūros tikintieji.

Prelatūros kunigai turi puoselėti brolybės ryšius su vyskupijos dvasininkais ir stropiai laikytis bendros visiems dvasininkams disciplinos⁸. Savo ruožtu vyskupijos vyskupai, iš anksto sutikus prelatui, gali prelatūros kunigams pavesti bažnytinės užduotis ir pareigas (klebono, teisėjo ir t. t.). Vykdam šias pareigas, jie pavaldūs ne prelatui, o tik vyskupijos vyskupui, kuriam yra atskaitingi.

Opus Dei Statutai (IV skyrius, V skirsnis) nustato kriterijus, kuriais vadovaujama koordinuojant santykius tarp prelatūros ir vyskupijos, kurios teritorijoje prelatūra vykdo savo specifinę misiją. Štai kai kurie iš jų:

a) Opus Dei veikla pradama ir centras įkuriama iš anksto sutikus vietos vyskupui.

b) Kai Opus Dei pavedamos vyskupijoje jau esančios bažnyčios arba parapijos, tarp vyskupijos vyskupo ir prelaturo arba regiono vikaro sudaroma sutartis. Šiose bažnyčiose laikomasi bendrų vyskupijos potvarkių dėl bažnyčių, valdomų pasauliečių dvasininkų.

c) Regioninė prelatūros valdžia palaiko įprastus santykius su vyskupijū, kuriose prelatūra įgyvendina savo ganytojišką ir apaštalinį uždavinį, vyskupais; taip pat su vyskupais, kurie eina vadovaujančias pareigas Vyskupų Konferencijose, ir su atitinkamomis jų institucijomis¹⁰.

Visame pasaulyje prelatūros tikinčiųjų – kaip ir daugelio kitų katalikų – apaštalinė veikla siekia krikščioniškosios dvasios dvelkimo, kuris, Dievo malonei padedant, pasitarnauja parapijų ir vietinių bažnyčių gerovei: jo vaisiai yra atsivertimai, dažnesnis dalyvavimas Eucharistijos šventime, stropesnis kitų sakramentų priėmimas, Evangelijos skleidimas nutolusiuose nuo tikėjimo visuomenės sluoksniuose, įvairios solidarumo su labiausiai vargstančiais iniciatyvos, dalyvavimas katechetinėje ir kitokioje parapijų veikloje, bendradarbiavimas su vyskupijų institucijomis, ir t. t.¹¹

6.5. Ekonominiai aspektai

Opus Dei tikintieji profesiniu darbu pelnosi lėšas, reikalingas savo asmeninėms ir šeimyninėms išlaidoms padengti¹². Kartu su rėmėjais, jie taip pat padengia išlaidas, susijusias su prelatūros apaštaline veikla. Šios išlaidos apima prelatūros kunigų išlaikymą ir ugdymą;

prelatūros kurijos, regiono vikaro ir delegacijų išlaikymą; išmaldą ir paramą, kurią, reikalui esant, prelatūra siunčia numerarijų ir asocijuotų tėvams.

Be to, sykiu su rėmėjais ir daugelių kitų asmenų, prelatūros tikintieji stengiasi kurti ir išlaikyti visuomenines iniciatyvas, už kurių dvasinę ir doktrininę orientaciją yra atsakinga prelatūra (žr. 5.2). Minėtomis iniciatyvomis (socialine rūpyba, šviečiamąja veikla ir t. t.) jie nesiekia pelno, tik stengiasi teikti visuomeninę pagalbą. Kiekviena iniciatyva finansuojama taip pat, kaip bet kuri kita panašaus pobūdžio iniciatyva, t. y., dalyvių įmokomis, rėmėjų parama, aukomis ir t. t.

Logiška, kad Opus Dei nariai – kaip ir visi kiti tikintieji – stengiasi finansiškai prisidėti ir prie savo parapijos, vyskupijų ar kitų religinių bendruomenių apaštalinų iniciatyvų, kurios jiems atrodo vertos jų paramos.

¹¹ Kaip priminė šv. Jonas Paulius II, „pasauliečių priklausymas tiek savo partikularinei Bažnyčiai, tiek prelatūrai, į kurią yra inkorporuoti, padaro, kad specifinė prelatūros misija papildo evangelizacinės pastangas kiekvienos partikularinės Bažnyčios, kaip numatė II Vatikano Susirinkimas, įkurdamas asmeninių prelatūrų institutą“ (Jonas Paulius II, Kalba, 2001-03-17, nr. 1, *L'Osservatore Romano*, 2001-03-18, p. 6).

¹² Plg. *Statutai*, nr. 94 § 2.

7. ŠIEK TIEK SKAIČIŲ

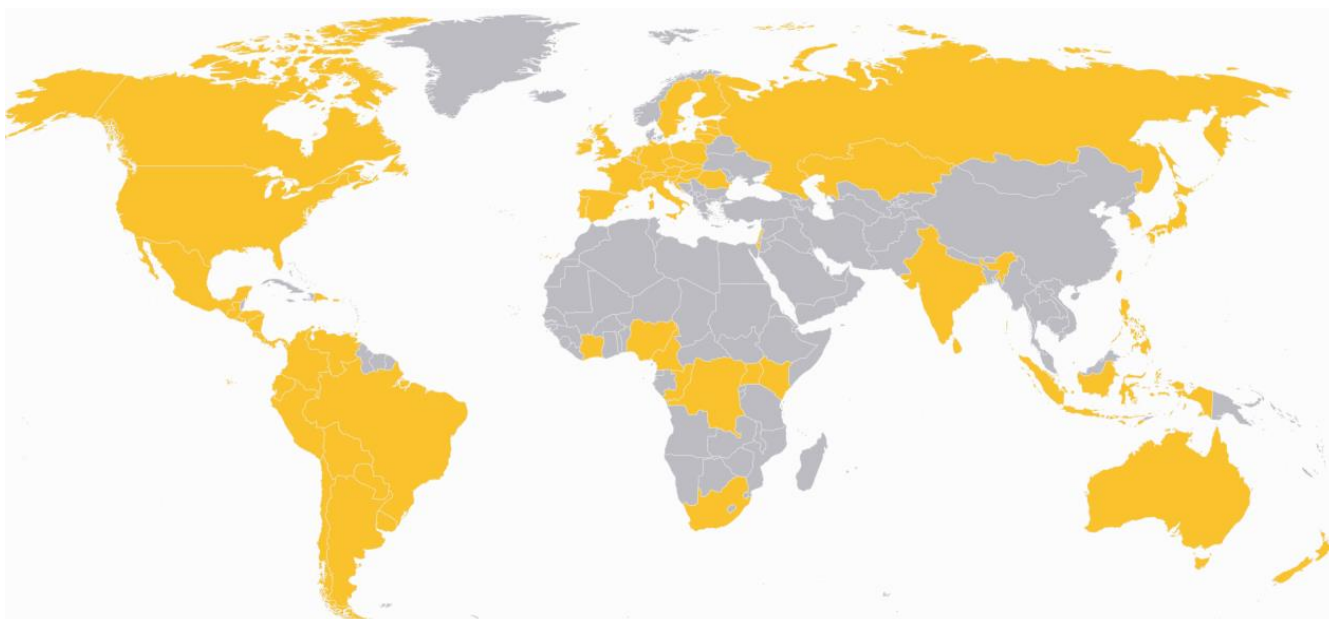
7.1. Žmonės

Šiuo metu prelatūrai priklauso apie 93 400 žmonių, iš kurių – 2 300 kunigų.

Apie 57% visų prelatūros tikinčiųjų yra moterys, apie 43% – vyrai. Pasiskirstymas pagal žemynus: Afrika – 4%, Amerika – 34%, Azija – 4%, Europa – 57%, Okeanija – 1%.

Šventojo Kryžiaus kunigų draugijai priklauso, neskaitant prelatūros kunigų, 1 957 kunigai ir vienas kitas diakonas, priskirti vyskupijoms visame pasaulyje.

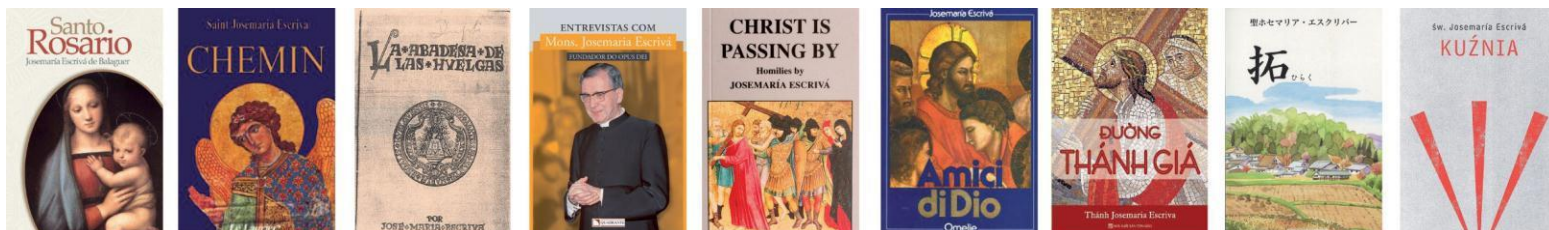
7.2. Opus Dei veiklos pradžia skirtingose šalyse

1928 Ispanija
1945 Portugalija
1946 Italija ir Didžioji Britanija
1947 Prancūzija ir Airija
1949 Meksika ir JAV
1950 Čile ir Argentina
1951 Kolumbija ir Venesuela
1952 Vokietija
1953 Gvatemala ir Peru
1954 Ekvadoras
1956 Urugvajus ir Šveicarija
1957 Brazilija, Austrija ir Kanada
1958 Japonija, Kenija ir Salvadoras
1959 Kosta Rika
1960 Olandija
1962 Paragvajus
1963 Australija
1964 Filipinai
1965 Belgija ir Nigerija
1969 Puerto Rikas
1978 Bolivija
1980 Kongas, Dramblio Kaulo Krantas ir Hondūras

1981 Honkongas
1982 Singapūras
1983 Trinidadas ir Tobagas
1984 Švedija
1985 Taivanas
1987 Suomija
1988 Kamerūnas ir Dominika
1989 Makao, Naujoji Zelandija ir Lenkija
1990 Vengrija ir Čekija
1992 Nikaragva
1993 Indija ir Izraelis
1994 **Lietuva**
1996 Estija, Slovakija, Libanas, Panama ir Uganda
1997 Kazachstanas
1998 Pietų Afrikos Respublika
2003 Slovėnija ir Kroatija
2004 Latvija
2007 Rusija
2008 Indonezija
2009 Korėja ir Rumunija
2011 Šri Lanka

8. BIBLIOGRAFIJA

8.1. Šv. Josemaríos raštai

- ▶ *Šventasis Rožinis* (1934): trumpi tekstai Šventojo Rožinio slėpinių apmąstymui.
- ▶ *Kelias* (1939): punktai apmąstymams, kaip augti draugystėje su Dievu ir padėti kitiems.
- ▶ *La Abadesa de las Huelgas* (1944): juridinė-teologinė studija.
- ▶ *Pokalbiai su Mons. Escrivá de Balaguer* (1968): rinkinys interviu, duotų žurnalams *Time*, *Le Figaro*, *New York Times*, ir t. t.
- ▶ *Kristus eina pro šalį* (1973): homilijos svarbiausioms liturginių metų akimirkoms: Kalėdoms, Gavėniai, Didžiąjai Savaitei, Velykoms, ir t. t.
- ▶ *Dievo bičiuliai* (1977): homilijos, kurios, remiantis Evangelija, kviečia gyventi krikščioniškomis dorybėmis.
- ▶ *Kryžiaus kelias* (1981): pasakojimas apie Jėzaus Kristaus nukryžiovimą ir apmąstymai apie kančią, atleidimą ir beribę Dievo meilę.
- ▶ *Vaga* (1986): punktai apmąstymams apie žmogiškąsias dorybes, kurios turi atsispindėti krikščionių gyvenime.
- ▶ *Kalvė* (1987): punktai apmąstymams, parašyti su aiškiu autobiografiniu atspalviu, skirti puoselėti asmeninę maldą ir lydėti krikščioniško gyvenimo kelyje.
- ▶ Leidimai ispanų kalba su kritiniais-istoriniais komentarais: *Kelias* (Rialp, 2002), *Šventasis Rožinis* (Rialp, 2010), *Pokalbiai su Mons. Escrivá de Balaguer* (Rialp, 2012), *Kristus eina pro šalį* (Rialp, 2013) ir *La Abadesa de las Huelgas* (Rialp, 2016).
- ▶ 2017 m. ispaniškai publikuotas kritinis-istorinis šv. Josemaríos 25 kalbų rinkinys *Kalbantis su Viešpačiu*. 2018 m. publikuoti *Įvairūs raštai* su kritiniais-istoriniais komentarais. Apima 11 trumpų šv. Josemaríos tekstų, parašytų tarp 1927 ir 1974 m.: straipsniai, interviu, konferencijų pranešimai ir pamokslai. 2020 m. publikuotas kritinis-istorinis šv. Josemaríos didaktinių laiškų rinkinys *Cartas (I)*.
- ▶ Daugiau informacijos: www.escrivaworks.org.

8.2. Kai kurios publikacijos apie steigėją

- SCOTT, Helena ir TOLANSKY, Ethel: *Josemaría Escrivá : Opus Dei steigėjas*, Katalikų pasaulis, 2002 / *Josemaría Escrivá*, Catholic Truth Society, London, 2001.
- BERGLAR, Peter: *Opus Dei – Leben und Werk des Gründers Josemaría Escrivá*, Adamas-Verlag, 1992 / *Opus Dei: Life and Work of Its Founder*, Princeton, 1993.
- BERNAL, Salvador: *Mons. Josemaría Escrivá de Balaguer*, Rialp, 1976 / *A Profile of Mgr. Josemaría Escrivá*, London and New York, 1977.
- BURKHART, Ernst ir LÓPEZ, Javier: *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de san Josemaría*, (3 vols.) Rialp, 2010-2013 / *Ordinary Life and Holiness in the Teaching of St. Josemaría: A Study in Spiritual Theology - Vol. I*, Princeton, 2018.
- KEENAN, William, *St Josemaría Escrivá and the Origins of Opus Dei (2 volumes)*, Batchwood Press, England, 2004/2011.
- PORTILLO, Álvaro del: *Entrevista sobre el Fundador del Opus Dei*, Rialp, 1993 / *Immersed in God*, Princeton, 1996.
- URBANO, Pilar: *El hombre de Villa Tevere*, Planeta, 2008 / *The Man of Villa Tevere*, Princeton, 2011.
- VÁZQUEZ DE PRADA, Andrés: *El Fundador del Opus Dei (3 vols.)* Rialp, 1997-2003 / *The Founder of Opus Dei. Vols. I, II and III*, Princeton, 2001-2005.
- GIL, Jesús y MUÑIZ, Enrique: *Vida de san Josemaría. Que sólo Jesús se luzca*, Fundación Studium, 2019.

8.3. Kai kurios studijos apie Opus Dei

- BRISTOW, Peter: *Opus Dei: Christians in the midst of the world*, CTS, London, 2001.
- FUENMAYOR, Amadeo de; GÓMEZ-IGLESIAS, Valentín; ILLANES, José Luis: *El itinerario jurídico del Opus Dei*, Eunsa, 1989 / *The Canonical Path of Opus Dei*, Princeton, 1994.
- LE TORNEAU, Dominique: *L'Opus Dei (Que sais-je ?)*, Presses universitaires de France, 1985 / *What Is Opus Dei?*, Dublin, 1987.
- RODRÍGUEZ, Pedro; OCÁRIZ, Fernando; ILLANES, José Luis: *El Opus Dei en la Iglesia*, Rialp, 1993 / *Opus Dei in the Church*, Princeton, 1994.
- Žurnalas *Studia et Documenta* (www.studiaetdocumenta.org). Šv. Josemaríos Escrivos Instituto (*Istituto Storico San Josemaría Escrivá*) metraštis, specializuojasi Opus Dei istorijoje.